Yargıtay 3. HD E.2026/356 K.2026/1760 (31.03.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

3. Hukuk Dairesi 2026/356 E. , 2026/1760 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Sulh Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2024/... E., 2024/... K.

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; taraflar arasında 05.06.2018 başlangıç tarihli kira sözleşmesi bulunduğunu, davalının 05.08.2018 düzenleme ve 20.04.2024 tahliye tarihli tahliye taahhütnamesine dayanarak müvekkili aleyhinde ilamsız icra takibi başlattığını, tahliye taahhütnamesinin müvekkilinin imzası taklit edilerek ya da kira sözleşmesi kopyalanarak oluşturulduğunu, tahliye taahhütnamesinin bütününde irade sakatlığı ve sahtelik hali mevcut olduğunu ileri sürerek; 05.08.2018 düzenleme ve 20.04.2024 tahliye tarihli tahliye taahhütnamesinin geçersizliğinin tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı, davaya cevap vermemiştir.

III. MAHKEME KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; 22.11.2024 tarihli ara karar ile davacının adli yardım talebinin reddine karar verilerek, 195,80 TL başvurma harcı, icra takibi tarihi itibari ile aylık kira parasının 12 ile çarpımı neticesinde çıkan rakam üzerinden nispi peşin harcı ve şimdilik 2.000,00 TL gider avansını yatırmak üzere iki hafta kesin süre verildiği, davacı vekilinin 26.11.2024 tarihinde UYAP'a aktarılan adli yardım talebinin reddine ilişkin ara kararı okuduğu hususunun evrak işlem kütüğünden anlaşıldığı, ne var ki davacının ödemesi gereken peşin ve başvuru harçlarını iki haftalık süre içinde yatırmadığı gerekçesiyle; davanın açılmamış sayılmasına karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığınca; harç ve gider avans başlığı altında düzenlenen hükümlere göre eksik olan yargılama harçları kalem kalem gösterilerek, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun (6100 sayılı Kanun) 120. maddesi gereğince davacıya başvurma ve peşin harcı yatırması için iki haftalık kesin süre verilmesi ve bu kararın aynı Kanunun 91. maddesi gereğince tebliğ edilmesi gerekirken, genel ifadelerle kurulan ara karar sonrasında, davacının hukuki dinlenilme hakkı ihlal edilerek yazılı şekilde karar verilmesinin, kabule göre de, 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 30... . maddeleri uyarınca karar verilmesi ve bu sebeple 6100 sayılı Kanunun 150. maddesinde yazılı usul uygulanmak suretiyle, öncelikle dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verilmesi gerektiğinin gözetilmemesinin usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek, kanun yararına temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, yazılı tahliye taahhüdünün geçersizliğinin tespiti istemine ilişkindir.

6100 sayılı Kanunun "Sürelerin başlaması" başlıklı 91. maddesine göre; süreler, taraflara tebliğ tarihinden veya Kanunda öngörülen hâllerde, tefhim tarihinden itibaren işlemeye başlar.

Aynı Kanunun "Harç ve gider avansının ödenmesi" başlıklı 120. maddesi ise; "(1) Davacı, yargılama harçları ile her yıl Adalet Bakanlığınca çıkarılacak gider avansı tarifesinde belirlenecek olan tutarı, dava açarken mahkeme veznesine yatırmak zorundadır.

(2) Avansın yeterli olmadığının dava sırasında anlaşılması hâlinde, mahkemece, bu eksikliğin tamamlanması için davacıya iki haftalık kesin süre verilir.

(3) (Ek:22/7/2020-7251/9 md.) Taraflardan her birinin ikamesini talep ettiği delil için mahkemece belirlenen delil avansına ilişkin 324 üncü madde hükümleri saklıdır." şeklinde düzenlenmiştir.

Elektronik ortamda yapılacak tebligatlar, 7201 sayılı Tebligat Kanunu (7201 sayılı Kanun) ve ilgili Yönetmelik hükümlerine tabi olup, aynı Kanunun 7/a maddesi ile Elektronik Tebligat Yönetmeliği'nin 9/6. fıkrasına göre; "Elektronik yolla tebligat, muhatabın elektronik tebligat adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır"

Tefhim, kararın duruşmada hazır bulunan tarafın yüzüne karşı açıklanmasını; tebliğ ise kararın 7201 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde tarafa bildirilmesini ifade etmekte olup, bu iki usul dışında başkaca bir yöntemle tarafın usulen bilgilendirilmiş sayılması hukuken mümkün değildir.

Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; UYAP evrak işlem kütüğünde bir belgenin “okundu” olarak görünmesi, Kanunda düzenlenen anlamda tebliğ veya tefhim niteliği taşımamaktadır. Salt bu kayda dayanılarak hak düşürücü sürelerin veya kesin sürelerin başladığının kabulü, 6100 sayılı Kanunda güvence altına alınan usuli haklar ile hukuki dinlenilme ve adil yargılanma hakkı ilkelerine açıkça aykırılık teşkil edecektir. Nitekim kesin süreye ilişkin ara kararların vekilin yokluğunda kurulması halinde, bu kararın vekile ya fiziki tebligatla ya da Elektronik Tebligat Yönetmeliği uyarınca ... üzerinden resmi yolla tebliğ edilmesi zorunludur. Dolayısıyla sürelerin başlaması için ilgili Yönetmelik ile belirlenen beş günlük yasal sürenin dolması veya fiili bir tebligat işleminin gerçekleşmesi aranacak olup, sisteme girilip evraka bakılması (okunması), yasal tebligat prosedürünün yerini tutmayacağı, yine 6100 sayılı Kanunun 1 14... . maddeleri kapsamında, dava şartlarının ve usule ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde doğacak sonuçların, davanın tarafının ancak usulüne uygun şekilde ihtar edilmiş olması durumunda uygulanabileceği dikkate alındığında, İlk Derece Mahkemesi kararı usul ve yasaya aykırı olduğu anlaşılmakla, Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz talebinin kabulüne karar verilmiştir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanunun 363/1 maddesine dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere aynı Kanunun 363/2 maddesi uyarınca KANUN YARARINA BOZULMASINA,

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

31.03.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.